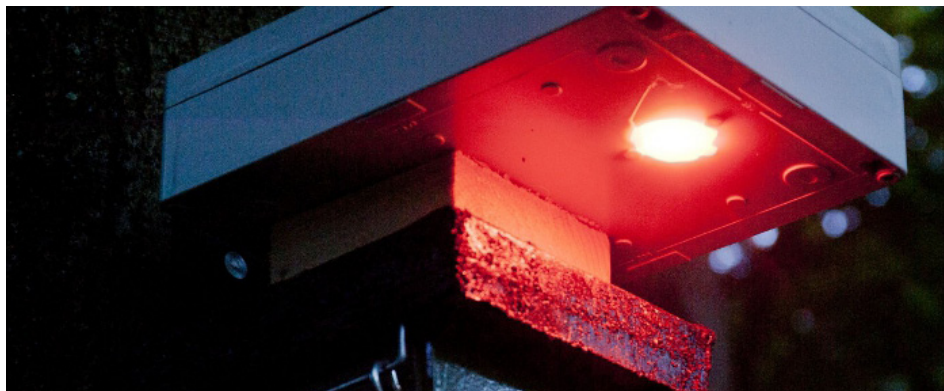

programma Veldwerkplaats

Lichtvervuiling

Net als alle dichtbevolkte gebieden in de rest van de wereld wordt Nederland 's nachts steeds meer verlicht. Maar wat zijn eigenlijk de effecten van verlichting? Op welke locaties moet je extra voorzichtig zijn met licht? Hoe is de gevoeligheid van verschillende diergroepen? Met welke maatregelen kan je schadelijke effecten voorkomen/beperken?

PROGRAMMA

- Vanaf 10.00 uur: Inloop met koffie/thee
- 10.30 – 11.00 uur: Welkom en voorstelronde
- 11.00 – 12.30 uur: Lezingen deel 1

Introductie in lichtvervuiling en effecten op vogels, vleermuizen en zoogdieren

Kamiel Spoelstra (NIOO)

Mitigerende tools voor verstoring van vleermuizen door licht

Herman Limpens (Zoogdierverseniging)

- 12.30 – 13.15 uur: Lunch
- 13.15 – 14.45 uur: Lezingen deel 2

Effecten van licht op nachtvlinders

Kars Veling (Vlinderstichting)

Effecten van licht op amfibieën + maatregelen

Raymond Creemers (RAVON)

- 14.45 – 15.15 uur: Koffie + klaarmaken voor vertrek
- 15.15 – 17.00 uur: Bezoek aan de experimentlocatie in Voorstonden
- 17.00 – 17.30 uur: Afsluiting en evaluatie met een drankje

DATUM

Vrijdag 16 december 2016

LOCATIE

Theeschenkerij De Groote Modderkolk
Vrijenbergweg 24B
7371 AA Loenen

KOSTEN VOOR DEELNAME

- Standaardtarief:
€ 295 excl. btw
- Voordeeltarief:
€ 95 excl. btw

Op onze website leest u wie in aanmerking komt voor het voordeeltarief. Zie: www.veldwerkplaatsen.nl/kosten/.

AANMELDEN

U kunt zich via de website www.veldwerkplaatsen.nl aanmelden bij de veldwerkplaats van uw keuze.

Vereniging van Bos- en Natuurterreineigenaren (VBNE)

Princenhof Park 9
3972 NG Driebergen
info@vbne.nl
Twitter: @vbne_

VBNE

De veldwerkplaatsen worden in opdracht van de VBNE georganiseerd door de Unie van Bosgroepen.

Veldwerkplaatsen

www.veldwerkplaatsen.nl
contactpersoon: Ariët Kieskamp
06 2305 3803

